

EV HAYVANLARININ KORUNMASINA DAİR AVRUPA SÖZLEŞMESİ (Strazburg, 13.11.1987)

GİRİŞ

İş bu sözleşmeyi imzalayan Avrupa Konseyine üye devletler;

- Avrupa Konseyi'nin hedefinin, üyeleri arasında daha sıkı bir birlik oluşturmak olduğunu dikkate alarak,
- İnsanın yaşayan tüm canlılara saygı yükümlülüğünü tanıyarak ve ev hayvanlarının insanla özel bir ilişkisi olduğunu göz önünde bulundurarak,
- Ev hayvanlarının yaşam kalitesine olan katkıları ve bunun sonucu olarak toplum için taşıdığı önemi dikkate alarak,
- İnsan tarafından bakılan hayvanların arz ettiği büyük çeşitlilikten kaynaklanan güçlükleri dikkate alarak,
- Yabani fauna türlerinin ev hayvanı olarak beslenmesinin teşvik edilmemesi gerektiğini dikkate alarak,
- Ev hayvanlarının elde edilmesi, muhafazası, ticari ve ticari olmayan üretimi, elden çıkarılması ve ticaretiyle ilgili mevcut farklı şartların bilinciyle,
- Ev hayvanlarının her zaman sağlıklarını ve rahatlarını koruyacak şartlarda muhafaza edilmediğinin bilinciyle,
- Sınırlı bilgi ve bilince sahip olunması nedeniyle, ev hayvanlarına karşı davranışların geniş çapta değişkenlik gösterdiğini not ederek,
- Ev hayvanlarına sahip olma sorumluluğu sonucunu doğuracak olan temel müşterek davranış ve uygulama standartlarının, sadece arzu edilen değil, aynı zamanda gerçekçi bir hedef olduğunu dikkate alarak, aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır.

BÖLÜM II

EV HAYVANLARININ MUHAFAZASI İÇİN TEMEL PRENSİPLER

Madde 3

Hayvanın İyi Yaşaması İçin Temel İlkeler:

1. Hiç kimse bir ev hayvanının gereksiz acı, sıkıntı veya ızdırap çekmesine sebep olamaz,
2. Hiç kimse bir ev hayvanını terk edemez.

Madde 4

Hayvana Bakma:

1. Ev hayvanına bakan ya da besleyen herkes onun sağlığı ve iyi yaşamasından sorumludur.
2. Ev hayvanına bakan besleyen herkes, hayvanın tür ve üreme özelliklerine uygun olarak, davranışsal gereksinmelerini hesaba katan kalacak yer, dikkat ve ihtimamı sarf edecek, özellikle:

- a) Hayvana uygun ve yeterli gıda ve suyu verecek,
- b) Ona hareket için uygun imkânları sağlayacak,
- c) Kaçışını önleyecek uygun tedbirleri alacaktır,

3. Bir hayvan;

- a) 2. paragrafta belirtilen şartlar yerine getirilmediği takdirde ve ya
- b) 2. paragrafta belirtilen şartlar yerine getirilmesine rağmen esarete alışmazsa Ev hayvanı olarak muhafaza edilemez.

Madde 5

Üretim

Bir ev hayvanının üretmek için seçen kişi, o hayvanın anne ve yavrularının sağlık ve refahını risk altına sokabilecek anatomik, fizyolojik ve davranış özelliklerini göz önünde bulundurma sorumluluğunu taşıyacaktır.

Madde 6

Ev Hayvanı Edinmede Yaş Sınırı:

Ebeveynlerinin veya ebeveyn sorumluluğu taşıyan diğer şahısların açık rızası olmaksızın 16 yaşın altındaki kimselere ev hayvanı satılamaz.

Madde 7

Eğitim:

Hiçbir ev hayvanı, sağlığına ve refahına zarar verecek şekilde, özellikle doğal gücünü ve kapasitesini aşacak biçimde ya da yaralanma veya gerekli olmayan ağrı, acı, sıkıntı veya ızdırap çekmesine yol açacak şekilde suni yardım kullanılarak eğitilemez.

Madde 8

Ticaret, ticari amaçla Üretim ve Barındırma, Hayvan Barınakları

1. İşbu sözleşme yürürlüğe girdiği tarihte, ev hayvanlarının ticaretini, ticari amaçlı üretimini ya da barındırmasını yapan veya bir hayvan barınağı işleten kişiler, taraflarca belirlenecek uygun bir zaman dilimi içerisinde, bu faaliyetlerini, yetkili makama bildirecektir.

Bu faaliyetlerden herhangi birini yapmayı düşünen kişiler bu tasarılarını yetkili makamlara bildireceklerdir.

2. Bu bildirimde aşağıdaki hususlar yer alacaktır.

- a) Bu faaliyetlere dâhil olan veya dâhil olacak ev hayvanı türleri,
- b) Sorumlu durumdaki kişi ve düzeyi,
- c) Kullanılan veya kullanılacak tesisin ve malzemenin tanımı

3. Yukarıda belirtilen faaliyetler ancak;

- a) Sorumlu kişinin, bu konuda faaliyet göstermek için, profesyonel eğitimden veya ev hayvanları konusunda yeterince deneyimi bulunmasından kaynaklanan bilgi ve kapasiteye sahip olması,
- b) Faaliyet için kullanılan tesis ve malzemenin 4. maddede belirtilen şartları yerine getiriyor olması, durumunda gerçekleştirilebilecektir.

4. Yetkili makam, 1. paragrafta belirtilen hükümler çerçevesinde yapılan bildirim, 3. paragrafta belirtilen şartları yerine getirip getirmediğini tespit eder. Şayet şartlar

gerektiği şekilde sağlanmamışsa, tedbirler tavsiye eder ve gerekirse, hayvanların refahı için, faaliyete başlamayı veya faaliyetin devamını yasaklar.

5. Yetkili makam ulusal mevzuatı ile uyumlu olarak, yukarıda belirtilen şartların yerine getirilip getirilmediğini denetler.

Madde 9

Reklâm, eğence, sergi, yarışma ve benzer faaliyetler:

1. Aşağıdaki şartlar yerini getirilmedikçe ev hayvanları reklâm, eğence, sergi, yarışma ve benzeri faaliyetlerde kullanılamaz.
 - a) Organizatörün 4. maddenin 2. paragrafında öngörülen şartlar uyarınca, ev hayvanları için uygun şartları sağlaması ve
 - b) Ev hayvanlarının sağlık ve refahının risk altına sokulmaması.
2. a) Yarışma esnasında veya
 - b) Hayvanın sağlık ve refahını risk altına sokabilecek diğer zamanlarda, ev hayvanının doğal performans düzeyini arttırmak veya azaltmak amacıyla ona hiçbir madde verilemez, işlem uygulanamaz veya cihaz tatbik edilemez.

Madde 10

Cerrahi operasyonlar

1. Bir ev hayvanının dış görünüşünü değiştirmek veya tedavi edici olmayan amaçlar için ona cerrahi operasyonlarda bulunmak yasaktır. Özellikle;
 - a) Kuyrukların kesilmesi
 - b) Kulakların kesilmesi
 - c) Ses kısıklığı yaratılması,
 - d) Tırnak ve diřlerin sökölmesi

Önlenecektir.

2. Bu yasaklamalarda ancak aşağıdaki durumlara müsaade edilecektir:

- a) Bir veterinerin, veterinerlikle ilgili tıbbi sebeplerle ve ya belirli bir hayvanın yararı için tedavi edici olmayan işlemleri gerekli görmez.
 - b) Üremeyi önleme.
2. a) Hayvanın şiddetli acı çekeceği veya çekmesi muhtemel operasyonlar sadece veterinerler tarafından veya onların gözetiminde anestezi uygulanarak gerçekleştirilecektir.
 - b) Anestezi gerektirmeyen operasyonlar, ulusal mevzuatla uzman olarak nitelendirilen kişi tarafından yapılabilir.

Madde 11

Öldürme

1. Veteriner veya diğeri bir uzman yardımın süratli bir şekilde temin edilemediğı veya ulusal mevzuat kapsamındaki, bir hayvanın acısını ortadan kaldırmaya yönelik acil durumlar hariç, bir ev hayvanı ancak bir veteriner veya diğeri bir uzman kişi tarafından öldürülebilir. Bütün öldürmeler şartların gerektirdiğı asgari düzeyde fiziksel ve zihinsel acı verecek şekilde gerçekleştirilecektir. Acil durumlar dışında, seçilen metod:
 - a) Şuur kaybı ve ölümünü hemen gerçekleştirecek ya da derin genel anestezi ile başlayacak, bini kesin ve mutlak ölümü sağlayacak işlem izleyecektir.
 - b) Öldürmeden sorumlu kişi, hayvanın cesedi elden çıkarılmadan önce o hayvanın öldüğünden emin olacaktır.
2. Aşağıda belirtilen öldürme metodları yasaklanacaktır:
 - a) 1 (b) paragrafında öngörülen etkilerin gerçekleşmemesi durumunda, boğma veya nefessiz kalmasına neden olabilecek diğeri metodlar,
 - b) 1. paragrafta belirtilen etkileri verecek biçimde, dozu ve uygulaması kontrol edilemeyen herhangi bir zehirli madde veya ilaç kullanımı,
 - c) Öncelikle hızlı şuur kaybı meydana getirmeden yapılan elektrikle öldürme.

BÖLÜM III

BAŞIBOŞ HAYVANLAR İÇİN EK TEDBİRLER

Madde 12

Sayılarının azaltılması:

Taraflardan biri, başıboş hayvan miktarının sorun yarattığını düşünürse, sayılarını azaltmak üzere gereksiz ağrı, acı ve ızdırap çekmelerine sebebiyet vermeyecek bir yolla uygun yasal ve / veya idari tedbirleri alacaktır.

- a) Yasal tedbirler aşağıdaki şartları kapsayacaktır:
 - i. Bu hayvanlar yakalandığı takdirde, bu yakalama işleminin, hayvana fiziksel ve zihinsel olarak en alt düzeyde acı verecek şekilde gerçekleştirilmesi,
 - ii. Yakalanan hayvanların muhafazasının veya öldürme işlemlerinin bu Sözleşmede belirtilen prensiplerle uyumlu olarak yapılması.
- b) Taraflar,
 - i. Köpek ve kedilere damgalama gibi, azacı veren yada hiç ağrı, acı ve ızdırap çekirtmeyen uygun bir yöntemle daimi kimlik tespiti sağlamayı, ayrıca sayıları ile sahiplerinin isim ve adreslerini bir kayda geçirmeyi
 - ii. Kedi ve köpeklerin nötr hale getirilmesini teşvik ederek, bunların plansız üremelerini azaltmayı,
 - iii. Başıboş kedi ve köpekleri bulan kişilerin, bu konuda yetkili makama bilgi vermesini teşvik etmeyi

Taahhüt ederler.

Madde 13

Yakalama, muhafaza etme ve öldürme için istisnalar:

Başboş hayvanları yakalama, muhafaza etme ve öldürme konularında su Sözleşmede yer alan prensiplere, ancak kaçınılmaz hallerde, ulusal hastalık kontrol programları kapsamında istisna getirilebilir.

BÖLÜM IV BİLGİLENDİRME VE ÖĞRETİM

Madde 14

Bilgilendirme ve eğitim programları:

Taraflar, Sözleşmede belirtilen hüküm ve prensipler doğrultusunda ev hayvanlarının muhafazası, üretilmesi, eğitimi, ticareti ve barındırılması konusunda ilgili kurum ve şahısları bilinçlendirme ve bilgilendirmeyi teşvik edecek şekilde enformasyon ve eğitim programları geliştirilmesini taahhüt ederler. Bu programlarda özellikle aşağıda belirtilen konulara dikkat edilecektir.

- a) Ev hayvanlarının ticaret ve yarışma amacıyla eğitilme gereksinimlerinin uygun bilgi ve beceriye sahip kişiler tarafından karşılanması
- b)
 - i. Ebeveynlerinin veya ebeveyn sorumluluğu taşıyan diğer şahısların açık rızası olmadıkça 16 yaşından küçükler ev hayvanlarının hediye olarak verilmesinin,
 - ii. Ev hayvanlarının ödül, hediye veya ikramiye olarak verilmesinin,
 - iii. Ev hayvanlarının plansız üretilmesinin.

Engellenmesi

- c) Yabani hayvanların ev hayvanı olarak alınması veya kabul edilmesinin, bu hayvanların sağlık ve mutluluğu için muhtemel olumsuz sonuçları olabileceği,
- d) Sorumsuz şekilde ev hayvanı edinmenin, istenmeyen ve terk edilen hayvan sayısının artmasına yol açan risklerin bulunduğu.

BÖLÜM V ÇOK TARAFLI DANIŞMA VE MÜZAKERELER

Madde 15

Çok taraflı istişareler:

- 1- Taraflar, Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonraki beş yıl içerisinde ve bundan sonraki her beş yılda bir ve her halükarda tarafların ekseriyetinin talebi üzerine, Sözleşmenin uygulanmasının, Sözleşmenin gözden geçirilmesinin veya hükümlerinin daha kapsamlı hale getirilmesinin tercih edilebilirliğini incelemek üzere, Avrupa konseyi bünyesinde çok taraflı danışma ve müzakereler yapılacaktır.
- 2- Tarafların her biri bu danışma ve müzakere toplantılarına katılmak üzere bir temsilci görevlendirme hakkına sahip olacaktır. İşbu Sözleşmeye taraf olmayan Avrupa Konseyi üyesi herhangi bir ülke, toplantılarda bir gözlemci ile temsil edilme hakkına sahip olacaktır.
- 3- Taraflar her danışmanın ardından, danışma toplantısı ve Sözleşmenin işleyişi hakkında Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesine rapor gönderecekler ve gerekli gördükleri takdirde, Sözleşmenin 15 - 23. maddelerine değişiklik önerisi verebilirler.

- 4- Sözleşme hükümlerine bağılı kalarak, taraflar istişareler için usul kurallarını kaleme alacaklardır.

BÖLÜM VI DEĞİŞİKLİKLER

Madde 16

Değişiklikler:

- 1-Taraf bir ülke veya Bakanlar Komitesince özleşmenin 1”den 14. maddesine kadar olan maddeleri hakkında yapılması öngörülen değışiklik önerileri, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine bildirecek ve bu öneriler Genel Sekreter tarafından Avrupa Konseyine üye ülkelere, taraf ülkelere ve sözleşmenin 19. maddesi hükümleri gereğı Sözleşmeyi onaylamaya davet edilen ülkelere gönderilecektir.
- 2- paragraf hükümlerine göre yapılan değışiklik önerileri, Genel Sekretere gönderildiğı tarihten itibaren 2 aydan az olmayan bir süre içerisinde düzenlenecek çok taraflı müzakere ve danışma toplantısında incelenecek ve taraf ülkelerin 2/3 oy çokluğu ile kabul edilebilecektir. Kabul edilen metin Taraf Ükelere gönderilecektir.
- 3- Her değışiklik, çok taraflı müzakere ve danışma toplantısında kabulünden 12hafta sonra, bir taraf ülkenin itiraz bildirimini olmadığı takdirde, yürürlüğe girecektir.

BÖLÜM VII SONUÇ HÜKÜMLERİ

Madde 17

İmza, Onay, Kabul, Uygun Bulma

Bu Sözleşme Avrupa Konseyi üye devletlerinin imzasına açılacaktır. Sözleşme onay kabul veya uygun bulma işlemlerine tabidir. Onay, kabul veya uygun bulma belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tevdi edilecektir.

Madde 18

Yürürlüğe Giriş

- 1- Sözleşme 17. madde hükümlerine uygun olarak Avrupa Konseyine üye 4 Devletin Sözleşmeye daimi olarak bağılı kalacağını bildirmesini takip eden 6 aylık bir periyodun bitiminden sonraki ayın ilk günü yürürlüğe girer.

Madde 19

Üye Olmayan Devletlerin Katılımı:

- 1- İşbu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, Avrupa Konseyine üye olmayan bir Devleti Sözleşmeye katılmaya, Avrupa Konseyi Statüsünün 20/d maddesinde belirtilen çoğunlukla ve taraf devletlerin Sakanlar Komitesindeki temsilcilerinin oybirliğı ile alınan bir kararıyla davet edebilir.
- 2- Sözleşme bu ülkeler için giriş belgelerinin Avrupa Konseyi Genel Sekreteri tarafından alındığı tarihi takip eden 6 aylık sürenin bitiminden sonraki ayın ilk günü yürürlüğe girer.

Madde 20

Ülküye İlişkin Hüküm

- 1- İmza sırasında veya onay, kabul, uygun bulma veya katılma belgeleri tevdi edilirken her Devlet Sözleşmesinin uygulanacağı ülke veya ülkeleri belirleyebilir.
- 2- Her taraf Devlet, daha sonraki bir tarihte Avrupa Konseyi Genel sekreterine göndereceği bir bildirimle, Sözleşmenin uygulama alanını, bildiriminde belirteceği başka topraklara genişletebilir. Bu topraklara ilişkin olarak Sözleşme, Genel Sekreter tarafından bildirim alınmasının takiben altı ayın bitiminden sonraki ilk günde yürürlüğe girecektir.
- 3- Önceki paragraflar çerçevesinde belirlenen topraklara ilişkin olarak yapılan bildirimler Genel Sekretere yapılacak bir bildirim ile geri çekilebilir. Geri çekme, bildirim Genel Sekreter tarafından alınmasını takiben alınması tarihini takip eden altı aylık sürenin bitiminden sonraki ilk günde yürürlüğe girecektir.

Madde 21

Çekenceler:

- 1- Her devlet Sözleşmeyi imzaladığı veya onay, kabul veya giriş belgelerini teslim ettiği zaman 6. ve 10. maddenin 1 (a) paragrafına ilişkin bir veya daha fazla çekince koyduğunu beyan edebilir. Bunun dışında başka bir çekince konulamaz.
- 2- Önceki paragrafa göre çekince koyan herhangi bir taraf, Avrupa Konseyi Genel sekreterine göndereceği bildirim ile bu çekincesini kısmen veya tamamen geri çekebilir. Geri çekme işlemi, bildirim Genel Sekreter tarafından alınışı tarihinden itibaren geçerlilik kazanır.
- 3- Sözleşmenin bir hükmüne çekince koyan herhangi bir taraf, bu hükmün diğer bir tarafça uygulanmasının isteyemez, ancak, şayet bu çekincesi kısmi veya şarta bağlı ise, çekince konan hükmün uygulanmasını kendi kabul ettiği ölçüde isteyebilir.

Madde 22

Fesih:

- 1- Herhangi bir taraf, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yönelik bir bildirimde bulunmak suretiyle, herhangi bir zamanda, bu Sözleşmeden ayrılabilir.
- 2- Söz konusu fesih, buna ilişkin bildirim Genel Sekreter tarafından alındığı tarihi izleyen 6 aylık sürenin bitiminden sonraki ayın ilk günü geçerlik kazanır.

Madde 23

Bildirimler

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, Konsey üyesi devletlere, bu Sözleşmeye katılan veya katılmaya davet edilen herhangi bir devlete,

- a) Herhangi bir imza,
- b) Herhangi bir onay, kabul, uygun bulma ve katılma belgesinin tevdi,
- c) 18,19 ve 20. maddeler uyarınca, Sözleşmenin yürürlüğe girdiği herhangi bir tarih,
- d) İşbu Sözleşme ile ilgili diğer herhangi bir belge, bildirim veya bilgi iletimi, hakkında bildirimde bulunacaktır.

Aşağıda imzası bulunan yetkili temsilciler İşbu Sözleşmeyi imzaladılar.

13 Kasım 1987 tarihinde Strazburg'da her iki metin de aynı şekilde geçerli olmak üzere İngilizce ve Fransızca olarak Avrupa Konseyi arşivine tevdi edilecek tek bir nüsha olarak düzenlenmiştir. b Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, Avrupa Konseyi üyesi olan devletler ile Sözleşmeye katılmaya davet edilen her devlete aslına uygunluğu onaylanmış bir suretini gönderecektir.

Belçika Krallığı Hükümeti adına
İmza: Rombaut VAN CROMBRUGGE

Danimarka Krallığı Hükümeti adına
İmza: Erling V. QUADE

Federal Almanya Cumhuriyeti adına
İmza: Strazburg 21 Haziran 1988 Günter KNACKSTEDT

Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti adına
İmza: Nicolaos DIAMANTOPOULOS

İtalya Cumhuriyeti adına
İmza: Paolo Massimo ANTICI

Lüksemburg Büyük Dükalığı Hükümeti adına
İmza: Paul FABER

Hollanda Krallığı Hükümeti adına
İmza: Vincent BRUYNS

Norveç Krallığı Hükümeti adına
İmza: Ronald KNOPH

Portekiz Cumhuriyeti Hükümeti adına
İmza: Luis Octavio ROMA DE ALBUQUERQUE

İsveç Krallığı Hükümeti adına
İmza: Strazburg 14 Mart 1989 Irene LARSSON